

בס"ד

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"
רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת תולדות

תורת

הפסד או רווח תלוי במעשיו של האדם:

בראשית פרק כה (כב) וַיִּתְּרֻצּוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶה אֲנֹכִי וַתִּקַּח לְדֶרֶשׁ אֶת יִקְוֶה:

והקשו המפרשים מדוע הלכה לביהמ"ד היה לה ללכת אצל הרופא לברר מדוע יש לה כאב?

חובת האדם לפשפש במעשיו בעת צרה

אולם רבקה אמנו רצתה ללמדנו יסוד בעבודת ה"ת הרי היא התפללה במשך עשרים שנה על ההריון ואחרי כל התפילות האלו כשעוברת ליד בית ע"ז מתרוצץ הבן בקרבה כיצד יתכן, בהכרח שיש איזה חיסרון במעשיה ולזה לא נתקבלה תפילתה, וזאת אי אפשר לדרוש אצל הרופא אלא בבית המדרש, ללמדנו שכל מה שקורא לאדם אינו באקראי אלא מכח מעשיו וחובתו של האדם לפשפש במעשיו כדי לדעת על מה ולמה הדבר הגיע אליו. והשיבו לה שיש מטרה לקב"ה לברא שתי אומות ואין חיסרון בתפילה ובזה נרגעה.

ק"ו שאין נזק ורווח נגד התורה

כך כל אדם חובתו להתבונן שלא יתכן שינזק או ירויח בלעדי שמגיע לו וק"ו שלא יתכן במה שיעשה נגד רצון הקב"ה להצליח או להיפך שלא יתכן שבגלל שעושה רצון השם יפסיד כיון שמעשיו של האדם הן הם הגורמים למצבו, וכמ"ש איוב פל"ד לכן אנשי לבב שמעו לי, חלילה לאל מרשע ושדי מעול, כי פועל אדם ישלם לו, וכאורח איש ימציאנו. פירושו שחלילה שהקב"ה יפעל עם האדם ברשע או יעשה עול אלא הכל תוצאה של מעשיו ידיו של האדם, הובא בזוהר פ' וישב דף קפ: ד"ה אלה תולדות בענין סבל יעקב והנחת שקיבל בסוף.

מעשה המלמדנו שהצלחת האדם כאשר הולך בדרך התורה:

כמסופר בעלון המטעמים על סוחר התבואה של אלג'יר שהיו כמה ואחד מהם היה יר"ש ומשאו ומתנו באמונה והיתר עושים מרמה במסחרם, ותמיד לעגו לו שאי אפשר להרויח ביושר, ופעם היו בדרשת הרב אשר דיבר על יושרו של יצחק אבינו כאשר היה בגרר ונלחמו על הבאות ולא עשה איתם מלחמה וב"ה ויזרע יצחק בארץ ההיא וכו' וילך הלך וגדל עד כי גדל מאוד, ואותן סוחרים לעגו לדרשה ואמרו לרב כי אינו עוסק במסחר ולכן אומר כך אך המציאות שאי אפשר להצליח בלי לרמות, והשיבם הרב כי הסוף יוכיח.

והנה אחר זמן המלך רצה להחליף הסחורה באוצרותיו בחדשה ופנה לסוחר היר"ש, אך הלא השיב למלך כי הדבר קשה לו ומעדיף שהמלך יפנה לשאר הסוחרים וכן היה, שמחו על העיסקה ולכן הלכו לפנות בראשונה את האוצרות ומילאו שקי תבואה ובכל שק הכניסו כמות גדולה אך ברישום כתבו כמות קטנה בכל שק, ולאחר שגמרו מילאו שקים ותבואה לאוצר אלא שחשבו בלאו הכי המלך אינו רואה ואת הממונה שיחדו בכסף שלא ידבר והחליטו לערוב התבואה ולהחזירה מחדש בשקים ולערוך רישום מחדש זאת ועוד הגדילו לעשות שבכל שק שמו רק כמות קטנה ממה שלקחו ועל ידי זה הרישום גדול לטובתם הגישו רישום על מה שהוציאו ועל הסחורה שהכניסו וסיכמו את אשר מגיע להם, הזמין המלך את הממונה אשר עקב על ההוצאה והכנסה, והנה הוציא מכיסו כל כספי השוחד שנתנו לו ואמר למלך שידע שכך וכך עשו ונתנו לי שוחד שאשתוק, כמובן כעס המלך והחרים כל רכושם עד שהפכו לעניים, ואת העיסקה עשה עם הסוחר ירא שמים אך ביקש מהמלך כי הסחורה הישנה זולה וחייב להוריד המחיר, המלך הסכים כרצונו והחליף כל הסחורה ועשה רווח גדול, זאת ועוד שלאמר מכן היה בצורת ונעשה חוסר גדול בתבואה והושלש מחיר התבואה והצליח לעשות

רח' שמאי 13, אלעד • טל: 03-9096601 • פקס: 03-9337941

fax: 972-39337941 • tel: 972-3-90966001 • 13 shamai st' elad 40800

rabi.m.malka@orhamelech.org www.orhamelech.org

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" - אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה",
רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

רווח גדול מהסחורה הישנה, ואז נוכחו שדברי הרב היו אמת. ללמדנו שלא יתכן שע"י שמבטל התורה ירויח ועל ידי קיום התורה יפסיד אלא אדרבא מעשיו של האדם גורמים לו את מצבו.

שאיין ריוח בביטול תורה

כמו כן מסופר בספר עלינו לשבח על אחד שהיה לו קביעות של חברותא אחרי התפילה חצי שעה ופעם קבעו לו פגישה גורלית בדיוק באותו זמן והסתפק מה לעשות, אך לבסוף גבר עליו יצרו כיון שזה חד פעמי לבטל החברותא, והלך לפגישה אך בפועל השני התעכב בפקק חצי שעה, ונמצא שלא הרויח דבר.

אין הפסד בהשלמת התפילה

כמו כן מסופר על אב ובנו שביום תחילת הלימודים בישיבה גדולה הלכו להתפלל מוקדם בכדי לנסוע בהסעה מוקדמת להגיע לישיבה ולסדר חדר וחברותא. ובאמצע התפילה אחרי קדיש נתקבל ביקש הבן מאביו להזדרז לבית כדי שיתארגן ויספיק ההסעה, אך אביו עצרו שלא יפסיד על ידי השלמת התפילה, כמובן שמע לאביו והנה אחרי התפילה פנה לבן בחור שסיפר לו שגם הוא הולך לאותה ישיבה ובא לכאן כיון ששמע שהוא יתפלל פה, ורצה לראות אותו ולהתרשם ממנו ועל ידי זה יחליט לקבוע איתו חברותא ולכן כיון שנעשה רושם סיכמו להיות חברותא, שמח הבן ואמר לאביו כי כבר ראה כמה רווח ששמע והשלים תפילתו דלולי כן היה מפסיד החברותא מפני שיהיה רושם שלילי, והזדרזו כדי להספיק ההסעה וכך היה שהאוטובוס מתעכב אפילו שכולם עלו וניסו לזרזו ולא עזר עד שהם באו ונסע. הוכיח לבנו כי מעולם לא יפסיד על ידי קיום מצוה וק"ו שלא ירויח בביטולה.

הצלחת המסחר בקיום התורה

וכן מתבאר מאבימלך עם יצחק שכאשר ראה שעולה ומשגשג וגודל רכושו עד בלי די חשבו תושבי גרר כי הוא לוקח את כל העושר של המדינה ועל חשבונם הכל, ולכן גירשו אותו, אולם אחר כך שהלך חזרו ובאו אליו לכרות ברית ואמרו לו כתגובה לשאלתו מדוע באתם אלי ואתם גרשתם אותי, אמרו כי ראו שהי"ת עוזרו ומצליח, וקשה מה תשובתם? וכיצד קיבל יצחק דבריהם?

אולם כונתם היתה לומר שהם טעו במחשבתם שכל עושרו על חשבונם אדרבא הם התברכו בזכותו וכאשר הלך נעשה מיתון ובצורת. והגיעו למסקנה שאדרבא בגלל שהולך בדרך הי"ת הקב"ה עוזרו ומצליח דרכו ולכן רוצים לכרות ברית ולזה הסכים יצחק לכריתת ברית אחרי שהגיעו למסקנה כי אין כוחי ועוצם ידי עושים את החיל אלא הכל תלוי ברצון הי"ת וכשעושים רצונו הקב"ה עושה רצון האדם.

החזקתם בברכת שבת שלום ומבורך

בידידות ואהבה

מרדכי מלכא

